Skolinspektionen

Huvudman

FALU KOMMUN
info@falun.se

Beslut

Datum 2026-11-03
Dnr SI 2026:6772

Ärendet

Tillsyn av Östra skolan (förskoleklass och årskurs 1–6) i Falu kommun

---

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2026 inlett en tillsyn av Östra skolan i Falu kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Östra skolan följer gällande bestämmelser om arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling samt studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 23 september 2026 och den 7 oktober 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. skolans plan mot kränkande behandling. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förebyggande och upprätthållande arbete för trygghet

Skolan arbetar med att undersöka tryggheten genom en enkät som eleverna genomför varje år. I enkäten får eleverna bland annat svara på om det finns platser på skolan som de upplever som otrygga. Svaren från enkäten ligger till grund för en analys som görs av skolans trygghetsteam. Utöver enkäten diskuteras trygghet regelbundet med eleverna på lektioner samt under klass- och elevråd.

Bilden av trygghet varierar bland eleverna. De flesta elever känner sig trygga men en del elever känner sig otrygga i omklädningsrum och på vissa delar av skolgården. Rektor och elevhälsa uppger att tryggheten generellt är god.

Utifrån trygghetsanalysens resultat har skolan satt in flera konkreta åtgärder för att öka tryggheten. Det finns bland annat schemalagd personal i omklädningsrummen, rastvärdar ute på skolgården och vuxenstyrda rastaktiviteter. Även om det ibland kan uppstå mindre förseningar på grund av personalbrist, finns det rutiner för detta. Vidare genomförs , så kallade, kompisdagar på skolan som en åldersöverskridande aktivitet för att förbättra relationerna mellan elever i olika årskurser. Detta är en följd av att rektorn vid en övergripande trygghetsundersökning uppmärksammat att det fanns elever som kände otrygghet inför äldre elever. Kurator och speciallärare har också arbetat med språkbruket i enskilda klasser, då det har funnits behov av det. Rektorn följer dessutom upp trygghetsläget genom regelbundna lektionsbesök och använder enkäterna för att revidera och förbättra trygghetsarbetet.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen har inkommit med skolans plan mot kränkande behandling för läsåren 2025/2026 och 2024/2025. Båda dokumenten innehåller en punktlista med åtgärder i form av främjande insatser, vilka ska genomföras löpande under hela läsåret. De innehåller också en punktlista med skolans utvärderingar av de åtgärder som vidtogs föregående läsår.

Elever uppger att de har varit med och tyckt till om planen mot kränkande behandling på elevrådet. Lärare säger att de återkommande tar upp planen till diskussion med eleverna.

Rättslig reglering

Förebyggande och upprätthållande arbete för trygghet

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen.

Det ska på skolenheten bedrivas både ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero och ett arbete för att upprätthålla tryggheten och studieron. Huvudmannen ska säkerställa att arbetet bedrivs och rektorn ska ansvara för arbetet. (5 kap. 3 § skollagen)

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. (6 kap. 7 § skollagen)

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen)

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbete för att skapa studiero och vidta åtgärder vid ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förebyggande och upprätthållande arbete för studiero

Samtliga intervjuade uppger att studieron varierar men att den oftast är god. För att följa upp studieron får eleverna en gång om året svara på en enkät om hur de upplever studieron. Lärarna pratar även med eleverna om hur de upplever studieron, bland annat på utvecklingssamtal. Lärare uppger att de analyserar resultaten från enkäten och skickar analysen till rektorn. Av inkomna underlag samt av intervju med rektorn framgår att en analys av enkätsvaren gällande hur elever och personal upplever studieron genomförs inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet utifrån nationella delmål i det nationella kvalitetssystemet. Rektorn uppger att en handlingsplan tas fram varje år utifrån vad analysen visar.

Rektor och huvudman har uppmärksammat att det kan finnas olikheter i undervisningen och att det påverkar studieron. Därför satsar skolan på kompetensutveckling för personalen inom områden som differentierad undervisning och positivt beteendestöd. Det finns både gemensamma och

klasspecifika regler och rutiner på skolan. Det kan därför uppstå otydligheter för eleverna eftersom lärare kan göra på olika sätt, och det finns önskemål hos lärarna om att diskutera och förankra reglerna mer gemensamt. Rektorn uppger dock att lärarna har ett gemensamt förhållningssätt när det gäller studieron, vilket innefattar en tydlig struktur på undervisningen. De jobbar mycket med undervisningsstrategier på skolan. Skolan sätter in extra resurser och personal i klasser där det finns behov, men personalbrist och sjukfrånvaro kan ibland göra det svårare att upprätthålla en god studiero enligt lärarna. Rektorn uppger dock att de har bra tillgång till lärare på skolan och att det inte är något problem när de har ordinarie bemanning.

Utredning av ordningsstörande beteende

Lärare och representanter för elevhälsan uppger att det finns några elever som återkommande stör ordningen, uppträder olämpligt och som har gjort sig skyldiga till allvarligare förseelser. Rektorn har kännedom om flera av dessa elever utifrån det ordningsstörande beteendet. Lärare säger att de jobbar med elevernas beteende och följer upp de extra anpassningar som eleverna har. För en elev har de fått mer tid att sitta tillsammans i teamet och diskutera anpassningar som skulle kunna vara bra för eleven.

Rektorn bekräftar att hon känner till de flesta av eleverna som lärare och elevhälsa har tagit upp. Rektorn säger att om ett ärende om ordningsstörande kommer in till rektorn tas det upp i elevhälsoteamet och diskussion förs kring vad som är gjort och vad som är nästa steg. Det som görs dokumenteras. Rektorn säger att de tar reda på varför eleven stör, samverkar med vårdnadshavare och sätter in åtgärder. I de fall det är aktuellt samverkar de även med externa parter. Som exempel på åtgärder som satts in för elever nämner rektorn pauser vid behov, extra genomgångar, resursperson, placering i klassrummet, anpassat material, trygghetsstärkande insatser och möjlighet att arbeta i intilliggande rum.

Rektorn uppger även att när extra anpassningar prövats och utvärderats och skolan ser att det inte räcker beslutar rektorn om utredning av särskilt stöd.

I huvudmannens yttrande på tjänsteanteckningen skriver rektorn även att en utredning av ordningsstörande beteende sker löpande genom flera etablerade processer och system. En elevs ordningsstörande beteende dokumenteras och av dokumentationen framgår händelseförlopp, bakomliggande omständigheter, vidtagna åtgärder och uppföljning. Därutöver dokumenterar pedagogerna fortlöpande elevers behov av stöd för att nå såväl kunskapsmålen som förutsättningarna för trygghet, studiero och fungerande skolsituation. Utifrån identifierade behov planeras och följs extra anpassningar upp systematiskt.

Rättslig reglering

Förebyggande och upprätthållande arbete för studiero

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen.

Det ska på skolenheten bedrivas både ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero och ett arbete för att upprätthålla tryggheten och studieron. Huvudmannen ska säkerställa att arbetet bedrivs och rektorn ska ansvara för arbetet. (5 kap. 3 § skollagen)

Utredning av ordningsstörande beteende

Om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 9 § skollagen)

Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. (5 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Niklas Lundström

Beslutsfattare
Signerat av: Niklas Lundström

Utredaren Fanny Stenberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Susanne Lindberg Åkerberg medverkat.